

14. HAFTA

TUR181

TÜRK DİLİ I

KBUZEM

Karabük Üniversitesi

Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Konu Başlıkları

Bu bölümde

- Zarflar,
- Edatlar,
- Bağlaçlar,
- Ünlemler,
- Fiiller

hakkında bilgi verilecektir.

Temel Kavramlar

Bu bölümün sonunda

- Zarflar,
- Edatlar,
- Bağlaçlar,
- Ünlemler ve
- Fiillerin

özelliklerinin neler olduğu konusu hakkında bilgi verilmesi hedeflenmektedir. Öğrencilerin kelime türlerini ayırt etmeleri amaçlanmaktadır.

Zarflar (Belirteçler)

Zarflar; fiillerden, sıfatlardan ve zarf niteliğindeki sözlerden önce gelerek onları zaman, yer-yön, nitelik, durum, azlık-çokluk gibi yönlerden etkileyip değiştirerek anlamlarını daha belirgin hale getiren sözlerdir. (Korkmaz, s. 169) Zarflar, sıfatlar gibi tek başına birer isimdir.

Belirteçleri şu şekilde gruplandırabiliriz:

1. Durum (Hal) Belirteci
2. Zaman Belirteci
3. Yer – Yön Belirteci
4. Azlık – Çokluk (Miktar) Belirteci
5. Soru Belirteci

1.Durum (Hâl) Zarfları

Eylemleri ve eylemsileri durum yönünden belirten sözcüklerdir. Eylemlere ve eylemsilere sorulan “Nasıl?” sorusunun cevabıdır.

Babasının yanına koşarak gitti.

Bu cümlede, “koşarak” sözcüğü, “gitmek” eyleminin nasıl yapıldığını belirttiğinden durum belirtecidir.

Olanları ona böyle anlatmamı istemişti.

Bu cümlede, “böyle” sözcüğü, “anlatma” eylemsisinin nasıl yapıldığını belirttiği için durum belirtecidir.

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcük veya söz öbekleri durum belirtecidir.

Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.

Oturduğu yerden sessizce kalktı.

Karlara bata çıka ilerliyorduk

Kadın birden bağırmaya başladı..

2.Zaman Zarfları

Eylemleri ve eylemsileri zaman yönünden belirten sözcüklerdir. Eylemlere ve eylemsilere sorulan “Ne zaman?” sorusunun cevabıdır.

Ablamlar bu gece yola çıkacakmış.

Bu cümlede “bu gece” sözcüğü “çıkma” eyleminin “ne zaman” yapıldığını belirttiğinden, zaman belirteçidir.

Aşağıdaki cümlelerde koyu renkli sözcük veya söz öbekleri zaman belirteçidir.

Şimdi sorularınıza cevap verecektir.

Akrabalar bayramda bizi ziyarete gelir.

Siparişlerimiz hâlâ gelmedi.

Az önce seni biri sordu.

Artık daha dikkatli olmak zorundasın.

Yazın sıcaklığın altında akşama kadar çalışırlar.

3.Azlık-Çokluk Zarfları

Eylemleri, eylemsileri, sıfatları, adlaşmış sıfatları ve belirteçleri miktar yönüyle belirten sözcüklerdir. Azlık-çokluk belirtecini bulmak için ilgili sözcüğe “Ne kadar?” sorusu sorulur.

Sıkça kullanılan miktar belirteçleri şunlardır: *az, çok, fazla, pek, azıcık, biraz, oldukça, daha, en...*

Böyle sözleri bu gününe kadar çok duydum.

Bu cümlede “çok” sözcüğü “duymak” eyleminin “ne kadar” yapıldığını belirttiğinden, azlık-çokluk belirteçidir.

Aşağıdaki cümlelerde koyu renkli sözcükler, azlık-çokluk belirteçidir.

Okulda çıkan yemekleri pek beğenmedim.

Tek başına bu işle fazla uğraşma.

Egzersizleri yaparken biraz zorlandı.

Doktor bundan sonra daha az yemelisin, dedi.

Seni dün, sahilde bayağı bekledim.

Seni unutmadığı için oldukça zorlandı.

Şimdi de belirteçlerin; eylemsileri, sıfatları, adlaşmış sıfatları ve belirteçleri nasıl derecelendirip belirttiklerini görelim:

Çok ağlayan insan, çok da güler.

Bu cümlede “çok” sözcüğü, eylemsi olan “ağlayan” sözcüğünü belirtmiştir.

Her zamankinden daha yavaş konuşuyor.

Bu cümlede “daha” sözcüğü, belirteç olan “hızlı” sözcüğünü belirtmiştir.

Not: “En, daha, pek,çok” sözcükleri; sıfatı, adlaşmış sıfatı ve belirteci üstünlük yönüyle belirtir. Bu durumlarda bu sözcükler üstünlük belirteci olarak adlandırılır.

Sonbahar, en güzel mevsimdir.

Bu çocuktan daha çalışkanını görmedim.

Dersi pek güzel anlatıyor.

Sınıfa yeni gelen kız, çok güzel bir kızdı.

4.Yer-Yön Zarfları

Eylemleri ve eylemsileri yer ve yön ilgisiyle tamamlayan sözcüklerdir. Eyleme, eylemsiye sorulan ve ek almadan “Nereye?” sorusunun cevabı olan şu sözcüklerdir. *aşağı, yukarı, içeri, dışarı, ileri, geri, öte, beri*

Yaşlı kadın, kapıyı açmak için aşağı iniyordu.

Bu cümlede “aşağı” sözcüğü “inmek” eyleminin “hangi yöne doğru” yapıldığını belirttiğinden, yer-yön belirtecidir.

Aşağıdaki cümlelerde koyu renkli sözcükler, yer-yön belirtecidir.

Sınav başlamadan içeri girelim.

Birazdan hep birlikte dışarı çıkarız.

Onu görmek için perdeyi yukarı kaldırdı.

Rahat edemediysen beri gel biraz.

Geri döneceğinden adeta emindi.

Yer-yön belirteçleri, adları belirttiğinde sıfat olur; ek aldığı anda belirteç görevinden çıkar.

Adam, yukarı çıktı. (belirteç)

Adam, yukarı kata çıktı. (sıfat)

Adam, **yukarıya** çıktı. (ad)

5.Soru Zarfları

Eylemleri soru yoluyla belirten sözcüklerdir.

Çanakkale gezisi **nasıl** geçti?

Bu cümlede “nasıl” sözcüğü “geçmek” eyleminin “nasıl” yapıldığını soru yoluyla belirttiğinden, soru belirtecidir.

Aşağıdaki cümlelerde koyu renkli sözcükler, soru belirtecidir.

Bu karanlıkta oraya **nasıl** gideceksiniz?

Köye **ne zaman** varırız?

Misafirlerimiz bizi kapıda **ne kadar** beklemişler?

Bunları bana **neden** daha önce söylemedin?

Niçin okula erkenden gidiyorsunuz?

Bana **niye** bağıırıyorsun ki?

Ne gülüp duruyorsunuz orada?

Not: “Ne” sözcüğü cümle içinde değişik görevler kazanabilir.

Bana hediye olarak **ne** aldın? (soru adılı)

Buraya **ne** gün geleceksin? (soru sıfatı)

Bu çocuk **ne** ağlıyor? (soru belirteci)

EDATLAR

Tek başlarına anlamları olmayan, başka kelimelerle öbkleşerek değişik ve yeni anlam ilgileri kuran, birlikte kullanıldıkları kelimelere cümlede anlam ve görev kazandıran kelimelere edat denir.

Özellikleri ve Örnekler

Türkçede isimler ve fiiller anlamlı kelimelerdir. Edatlar ise tek başlarına anlam ifade etmezler, ancak cümlede anlam kazanır veya sadece diğer kelimelere anlam katarlar.

“ile”

“Araç, alet, neden, zaman, birliktelik” ilgisi kurar.

Dereyi atla geçmek zorunda kaldılar. (araç)

Bizi boş vaatlerle kandırdılar. (araç)

Ali sabaha kadar telefonda eşiyle konuştu. (beraberlik)

Depremi şiddetiyle evler yıkıldı. (neden)

Baharla birlikte leylekler de geldi. (zaman)

“ne ile, kiminle” sorularına cevap verir.

Balıkları maşayla çevirdi. (araç)

Kızıyla denize yüzmeye gittiler. (birliktelik)

Not: “ile” kelimesi “ve” gibi kullanılırsa bağlaç olur.

Defteriyle kitabını sınıfta unutmuş.

“kadar, -e kadar”

Benzetme edatlarından.

Yalın hâldeki veya –e yönelme eki almış kelimelerle kullanılır.

“kadar” şeklinde kullanıldığında üzerine ek alabilir.

- **“Karşılaştırma, benzerlik, eşitlik, yaklaşıklık, ölçü”** anlamları katar.

O da ablası kadar çalıştı. (eşitlik, benzerlik, ölçüsünde)

Bir peri kadar büyüleyiciydi. (benzerlik)

O kadar anlattılar ki adeta görmüş kadar oldu. (gibi)

Üç saat kadar aralıksız çalıştılar. (ölçü, aşağı yukarı)

- Birlikte kullanıldığı kelimeyle isim, sıfat ya da zarf oluşturur.

Biz bu kadarına da alıştık. (isim)

Bir tazi kadar hızlıydı. (zarf)

Avuç içi kadar odaları vardı. (sıfat)

“için”

- “Amaç, neden, özgülük, görelilik, karşılık” bildirir.
- “Hakkında, nedeniyle, yüzünden, maksadıyla” anlamlarını ifade eder. Yalın hâldeki ya da iyelik eki almış kelimelerle birlikte kullanılır. İsim olarak kullanıldığında üzerine ek alabilir.
- Bu edatla kurulan söz öbekleri, cümlede genellikle edat tümleci olarak kullanılır.

Konsere gitmek için yola çıktı(amacıyla)

Sınavı kazanmak için çalışmak gerekir. (sınavı kazanmanın şartı)

Başarısız olduğu için utandı. (neden)

Bu koltukları ofis için aldık. (özgülük)

“üzere”

- “Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik” anlamları katar.

Konuşmak üzere kürsüye çıktı. (amaç, için)

Kitabı yarın vermek üzere alabilirsin. (şartıyla, koşul)

Edat ile Bağlaç Farkı

1. Edatlar cümlelerin bir ögesi olurken, bağlaçlar bir öge özelliği göstermez. (Öge içinde yer alabilirler).

Sabaha karşı eve gelmişlerdi. (Edat-Zarf Tümleci)

Kitapları ve defterleri çantasına koydu. (Nesne) (“ve” bağlacı nesneleri birbirine bağlamıştır.)

2. “İle, yalnız, ancak” gibi kelimeler hem edat hem bağlaç görevinde kullanılabilir. Cümle içindeki anlamı bu nedenle önemlidir. Ayrıca şu pratik yolla bu kelimelerin edat mı, bağlaç mı olduğunu anlayabiliriz:

- “İle” yerine “ve” getirilebiliyorsa; “ile” bağlaçtır. Güllerle laleleri çok severdi. / Arkadaşları ile arası iyi değildi. (Birincisinde “ve” gelebildiği için bağlaç; ikincisinde “ve” kullanılamadığı için edattır.)

- “Yalnız, ancak” kelimeleri yerine “ama” bağlacı getirilebiliyorsa, bu kelimeler bağlaçtır. “Sadece” kelimesi getirilebilirse bu kelimeler edat olur. Almak isterim ancak param kalmadı. / Beni ancak sen anlarsın.

3. Edatlar cümleden atılamaz. Cümle anlamsızlaşır. Bağlaçlar cümleden çıkartılınca cümlelerin anlamı daralsa da cümle anlamsızlaşmaz.

Senin gibisini görmedim. / Senin görmedim. (Cümle anlamsızlaştı. Bu nedenle “gibi” edattır.) Koştum ama yetişemedim. / Koştum yetişemedim. (Cümle anlamını pek kaybetmedi. Bu nedenle “ama” bağlaçtır.) **DİKKAT!** Bu özellik her zaman için geçerli olmayabilir...

Bağlaçlar

- Edatlardan farkı, zaten var olan anlam ilgilerine dayanarak bağ kurmasıdır. Edatlar ise yeni anlam ilgileri kurarlar.
- Bağlaçların yerine noktalama işaretleri kullanılabilir.

- Bağlaçlar cümleden çıkarılınca anlam bozulmaz, ama daralabilir. Bağlaçlar (ile hariç) önceki ve sonraki kelimeden ayrı yazılır. Bitişik yazılanlar bağlaç değil, ektir.

Onu çok aradım **fakat** ona ulaşamadım. (bağlaç)
Odadan çıkmak **üzere** ayağa kalktı. (edat)
Ben **de** seninle geleceğim. (bağlaç)
Ev**de** rahat edemedi. (çekim eki)

“ve”

Cümleleri, anlam ve görev bakımından benzer veya aynı olan kelimeleri, sözleri ve öğeleri birbirine bağlar.

Duygu ve düşünce bir olmalıdır.	özneleri
Köyünü, yaşlı dedesini ve ninesini özlemişti.	nesneleri
Şiir ve roman okuma alışkanlığı edinin.	nesneleri
Bana baktı ve güldü.	cümleleri

“ile, -le”

“ve” ile görevleri aynı olmasına rağmen her zaman birbirinin yerine kullanılamazlar.
“ile”nin kullanım alanı daha dardır.

“ile” cümleleri birbirine bağlamaz, sadece aynı görevdeki kelimeleri bağlar.

Duygu ile düşünce bir olmalıdır.
Yaşlı dedesi ile ninesini özlemişti.
Edebiyatımızda en çok eser verilen türler şiir ile romandır

“ama, fakat, lâkin, yalnız, ancak, ne var ki, ne yazık ki”

“ama, fakat, lâkin” aynı anlamalı bağlaçlardır. “yalnız, ancak, ne var ki, ne yazık ki” de bunlara yakın bağlaçlardır.

“ama, fakat, lâkin, yalnız, ancak, ne var ki, ne yazık ki” bağlaçları, aralarında zıtlık bulunan iki ayrı ifadeyi, cümleyi birbirine bağlar.

Çok tembeldi ama başarılı oldu.
Yemek az ama doyurucu.
Yerinde ve zamanında konuşmaya dikkat ediyorum ama bazen yanlış anlaşıyorum.
Hızlı yürüdü ancak yetişemedi.
Bu işe başlıyorum ancak bugün bitiremem.

“çünkü”

“Şundan dolayı, şu sebeple” anlamlarına gelir.
Neden bildirir.

Eve gittim çünkü babam çağırmıştı.
Otobüse yetişemedik çünkü evden geç çıkmıştık.

“madem(ki)”

Madem gelecektin, haber verseydin.

“zira”

“çünkü” anlamında kullanılır.

Allah'a sığın şahs-ı halîmin gazabından
Zira yumuşak huylu atın çiftesi pektir

“yoksa”

Ver diyorum, yoksa yersin dayacağı.

“ki”

Sadece “ki” biçimi vardır.

Kendinden önceki ve sonraki kelimelerden ayrı yazılır.

Türkçe değil, Farsça bir bağlaçtır ve Türkçe cümle yapısına aykırı olarak kullanılır.

- Anlam bakımından birbiriyle ilgili cümleleri birbirine bağlar.

Bir şey biliyor ki konuşuyor. (sebeup-sonuç)

Baktım ki gitmiş. (şaşkınlık)

Ancak ne yazık ki böyle olmadı.

- Birisinden alıntı yapılacağı zaman kullanılır.

Atatürk diyor ki: ... (açıklama)

“ise”

Karşılaştırma ilgisi kurar, karşıtlığı güçlendirir.

Yağmur yağıyor, evim ise çok uzakta. (bağlaç)

Adam konuşuyor, çocuksa hep susuyordu. (bağlaç)

Ek-fiilin şart çekimiyle karıştırılabilir.
Çocuk başarılıysa sınıfını geçer. (ek-fiilin şartı)

Ünlemler

Aniden ortaya çıkan duyguların etkisiyle ağızdan bir çırpıda çıkan, bu duyguları daha etkili anlatmaya yarayan kelimelerdir veya sözlerdir.
Bu kelimelerin yanında dilek, emir, tehdit gibi anlamlar taşıyan kelimeler, cümleler ve yansımalar da ünlem değeri kazanabilir.

Bu bakımdan ünlemler ikiye ayrılabilir:

Asıl Ünlemler

Asıl görevi ünlem olan kelimelerdir. Başka görevlerde kullanılamazlar. Seslenme veya duygu anlatırlar.

Seslenme Ünlemleri

Ey Türk Gençliği! Hey! Biraz bakar mısın?
Bre melûn! Ne yaptın? Hişt! Buraya gel!
Şşt! Sus bakayım!

Bunların yanında adlar ve özel adlar da seslenme ünlemi olarak kullanılabilir.

Anne! Hemşehrilerim! Tanrım! Mehmet!

Duygu Ünlemleri

Ee, yeter artık!	Aa! Bu da ne?	Ah, ne yaptım!
Eh! Fena değil.	Ay, elim!	itme ha!
Hah, şimdi oldu!	Hay Allah!	Vah zavallı!
Vay sersem!	Aman dikkat!	Eyvah! Geç kaldım!
İmdat! Boğuluyorum!		

Ünlem Değeri Kazanmış Kelime ve Sözler

Anlamli kelimelerin bazilarina vurgu ve tonlama yoluyla ünlem değeri kazandırılabilir. Bunlar da duygu ya da seslenme anlatır.

Komşular!	Babacığım!	Simitçi!	Çok ilginç!
Ne kadar güzel!	Çabuk eve git!	Ne olur yardım et!	Çık dışarı!

Yansıma kelimelerin hemen hemen tümü ünlem olarak kullanılabilir.

Şır! Çat! Güm! Hav! Miyav! Tıs!

Fiiller

Bir kılışı, bir oluşu veya bir durumu kişi ve zamana bağlayarak bildiren kelimelere denir. Fiiller, olumlu ve olumsuz şekillere girebilirler: gel-, gelmeme-, koş-, koşma-, sarar-, sev-, sus-, kızma-, dur-. vb. Fiiller, varlıkların yaptıkları veya etkilendikleri işleri, hareketleri, oluşları, kılışları, durumları zamana ve kişiye bağlı olarak anlatmada kullanılırlar.

Fiillerin çeşitli özellikleri vardır:

1. Yapı bakımından fiiller
2. İçerik bakımından fiiller
3. Anlamları bakımından fiiller
4. Çatıları bakımından fiiller

1. Yapı Bakımından Fiiller:

Basit Fiiller: Kök halindeki fiillerdir: kalk-,öp-, sev-, koş-, gez-.

Türemiş Fiiller: İsim veya fiil köklerine yapım ekleri getirilerek yapılan fiillerdir. İki şekilde yapılırlar:

- a. İsimden türeyenler: kopyala-, delir-, susa-, temizle-.
- b. Fiilden türeyenler: giydir-, çıkar-, kızdır-.

Birleşik Fiiller: Birden fazla kelimenin birleşip kaynaşmasından meydana gelirler ve isim veya fiille bir arada kullanılarak farklı bir hareketin adı olur.

1. İsimden Yapılmış Birleşik Fiiller: İki şekilde kurulmuştur:

a. **Yardımcı fiille yapılmış olanlar:** İsim türünden bir kelime ile “etmek, eylemek, olmak, kılmak” yardımcı fiille yapılır: yardım etmek, hasta olmak, mecbur etmek.

b. **Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller:** Bir isim ve bir fiille yapılan fiillerdir. Bu fiiller, anlamlarını kaybedip farklı bir hareketin adı olurlar. Çoğu deyimleşmiş fiillerdir: yoldan çık-, dile düş-.

2. **Fiillerle Yapılmış Birleşik Fiiller:** İki fiilin bir arada kullanımı ile meydana gelen fiillerdir. Birinci fiil kökünden sonra -a, -ı, -u zarf-fiil eklerinin kullanıldığı bu fiiller, anlam bakımından dörde ayrılırlar:

1. **Yeterlilik Fiili:** Fiilin yapılmasında yeterli oluşu anlatır. Öznenin gücünü ifade eder. Şu şekilde yapılır:

Fiil+ -e, -a + bilmek. Örnek: okuyabilmek, yazabilmek, örebilmek, konuşabilmek.

2. **Tezlik Fiili:** Eylemin hemen yapılması gerektiğini ifade eder. Şu şekilde yapılır:

Fiil+ -ı, -u + vermek. Örnek: yapıvermek, gelivermek, öpüvermek.

3. **Sürerlilik Filleri:** Fiilin sürekli olduğunu, sürdüğünü bildirir, fiilin ara vermeden yapıldığını gösterir. Şu şekilde yapılır:

Fiil+ -e, -a + durmak, gelmek, kalmak. Örnek: süregelmek, bakakalmak, gidedurmak.

4. **Yaklaşma Fiili:** Fiilde anlatılan işin, oluşun yapılmasına, olmasına çok yaklaşıldığını, neredeyse olacağını bildirir. Şu şekilde yapılır:

Fiil+ -e, -a + yazmak. Örnek: düşeyazmak, öleyazmak.

UYGULAMALAR

1. Aşağıda yer alan hikayedeki kelime türlerini bulunuz.

BAHAR ve KELEBEKLER

Küçük salonun fes rengine kalın, ağır perdeli penceresinden dışarı muhteşem, parlak bir suluboya levhası gibi görünüyordu. Saf mavi bir sema... Çiçekli ağaçlar... Uyur gibi sessiz duran deniz... Karşı sahilde mor, fark olunmaz sisler altında dağlar, korular, beyaz yalılar... Bütün bunların üzerinde bir esatir rüyasının havai hakikati gibi uçan martı sürüleri! Pencerenin önündeki şişman koltuğa gayet zayıf, gayet sarı, gayet ihtiyar bir kadın oturmuştu. Bahara, hayata dargın gibi arkasını dışarıya çevirmişti. Sönmüş gözleri köselerdeki gölgelere karışıyordu. Karşısında, bir şezlonga uzanmış esmer, güzel bir kız, siyah maroken kaplı bir kitap okuyor; pencereden, çiçek, kir kokuları; deniz, dalga fısıltıları getiren tatlı bir nisan rüzgarı giriyordu. Bir saatten beri ikisi de susuyor, öyle duruyorlardı. Bu ihtiyar büyük nine tam doksan yedi yaşında idi. Köselerin hafif karanlıklarından bazen uyanır gibi ayrılan gözlerini ara sıra, karsısında

kitap okuyan genç kıza, bu torununun torununa atfediyordu... Birden, üç dişi kalan buruşuk ağzını açtı. Esnedi. Bir mumya uzvu kadar sararmış, katılaşmış elini basına götürdü. Kahve rengindeki yemenisinin altında daha beyaz görünen saçlarına dokundu. Bir an düşündü. Yine esnedi. Galiba uyanacaktı. Arkasındaki açık pencereden giren muharrik rüzgar onu tehyiç ediyor, kuşların güneşli cıvıltıları, çiçek ve çimen kokuları hayalinde uzak, ezeli bir fecir, nihayetsiz, mülevven bir sabah uyandırıyor. Yavaş yavaş kamburunu arkasına dayadı. Ellerini dizlerine koydu, başını kaldırdı. Biraz doğruldu. Torununun torununa, "Yavrum, niçin susuyorsun?" dedi. "Biraz konusalım."

(Ömer Seyfettin, *Bahar ve Kelebekler*)

2. Aşağıdaki cümlelerde sorular hangi kelime türleriyle sorulmuştur?

- Eve nasıl gittin?
- Bugün nasılsınız?
- Nasıl bir araba aldın?
- Ne bakıyorsun öyle bana?
- Ne gün bize gelecekmiş?
- O sana ne verdi?
- Ne kadar süren var?
- Onu durakta ne kadar bekledin?
- Meyvenin ne kadarını yemiş?
- Hangi okula gidiyorsun?
- Hangimiz sevmedik çılgınlar gibi?
- Hangisinin annesi gelmemiş?
- Derslerin başlamasına kaç gün kaldı?
- Kaçınız tatile gidecek?
- Evi kaç satalım?

3. Aşağıda koyu renkle gösterilen kelimelerin edat mı yoksa bağlaç mı olduğunu bulunuz.

- Sabaha **karşı** yolu bulmuşlardı.
- Kitapları **ve** defterleri masanın altına koydu.
- Gelmek isterim **ancak** arabam yok.
- Bu resmi **ancak** sen çizebilirsin.

Kaynakça

- Editör Ceyhun Vedat Uygur, Yaşar Öztürk, Şerif Kutludağ, Şenel Çalışkan, Aliye Tokmakoğlu, Üniversiteler İçin Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım, Kriter Yayınevi, İstanbul, 2008.
- Ertuğrul Yaman, Mehmet Köstekçi, Üniversiteler İçin Örnekli-Uygulamalı Türk Dili ve Kompozisyon, Gazi Kitabevi, Ankara, 2000.
- Muaamer Gürbüz, Sebahattin Yaşar, Sebahaddin Sarı, Sebahattin Aslan, A.Halim Bilici, Bekir Sevinç, Turhan Salcı, Türk Dili ve Kompozisyon (Ders Notları), Ekin Kitabevi, Ankara, 2005.
- Zeynep Korkmaz, Ahmet B. Ercilasun, Tuncer Gülensoy, İsmail Parlatır, Hamza Zülfikar, Necat Birinci, Türk Dili ve Kompozisyon, Ekin Kitabevi, Ankara, 2005.